

куп?.
Г-84

ВРЕМЕН МУЗЬКАНТАРЬ

ОБРОИЗМАВАС 1937

Курт
Г84

АОҶА-ИНИЛҮҮ GRIMM

Bremendin muzьkanttarь

Qotoroqon A. TURSUNBAJEV
Syrettery K. RUDAKOVDUQU

QYROYZSTAN MAMLEKET BASMASь
FRUNZE 1937 QAZAN

Frunze texnikum
Frundan 150 tashnirden tushym uyn
5899
ra-
diatei-
ger saimiy ablitirga gily su-
qatclardn kenesmesin bir go-
Vanij
Orus til
ra rason-
tu da capbrqan emes gana alar-
azmatker-
qa instruktisla bersegen. Rajon-
ret. Tim-
tepterinde
cegin tylyk arqiluu gana
telest tai-
nuna ogsoqon sugal eregete-
rajn gap tyrlern allipest.
vic isiz;
emes ort-
larb orus
ezdeslyry
Timoi
ogucula
kollektiv
Kenesme rajon bojnaca su-
qatclardn 14 kyndyk semina-
rn ushturuna cecim ceqa-
rlyb.
Ile rin
t ablyb.
kolxozdug
25-martan bastalyb, oqunaq
150 kisi tartylat.

Mындан көр ыьдар мурун дьйнөдө бир тегир-
меничи voluptur. Ал тегирменичинин бир ешеги да
вар екен, ал ешеги ыақыь, ақыьдуу ыана кьцтүү
ешек екен.

Ешек тегирменичиге көркө дейре иштептир, арқа-
ыьна уни менен қавьн көтөртүр таыьр ыугур,
ақыьнда қарыьтыр.

Тегирменичи бир кьцнү ешегин қарар турар:
ешектин кьцсү кетир қарыьыаньн, мындан арь ишке
ыарагай турьаньн көртүртүр да, ань уьүнөн қиур
ыивериптир.

Ешек қорқту:

— Мен қарыьым, кьцсүм кетти. Еми қайда
варьр, қайда турам? — деди.

Анан кийин:

№280

6685.

Бишкектеги Үлкен Китепхана
Александр Невский

„Qoj, men nemisterdin şaarъ Bremenге vara-
jъn da, şaardъq muzъkant voloјun“ der oјlondu.
Oşentip, oјloşonun orundamaq boldu. Nemis-
terdin şaarъ Bremenди kôzdôј çônôdy.

Eşek-eşekce vaqъrъ çol menen çyryp oturdu.
Baratъr al qarъstan ele: bir ittin dem ala alvaj,
aqaqtar çatqanъn kôrdy.

— Sen emnelikten dem ala alvaj çatasъn, it?
Saa emne boldu? — der, eşek itten suradъ.

— Carcadъm, kôr çurqadъm, oşonduqtan dem
ala alvaj çatam — der, it çoop verdi.

— Emne ycun mъncalъq kôr çurqadъn? —
der, eşek surar qaldъ.

— Ee, eşek, sen meni ajar, bir ыraјъm qы-
saçъ? Men bir mergencinin iti elem, anъn
qolunda kôpkô deјre turdum, oşol mergenci
ycun qanattuulardъn artъnan oјdo-tooda da,
talaada da, sazda da çurqar çyrdym, al emi
mъna qarъdъm, qarъbôrъmdan eem meni ôltyr-
môkey boldu. Oşonduqtan men andan qaçъr
çyqtъm, emi mъndan arъ emne qыlarъmdъ vil-
veјm — dedi it.

— Emese, çyr meni menem, Bremen şaa-
rъna varalъ. Anda vaqъr muzъkant volovuz.
Sen qatuu yrôsyң, senin ynyң çaqşъ, sen ы-
dajşъn çana varavan qaçşasъn. Men bolsom, gitar
certem — der, eşek aça çoop verdi.

Tegirmenci eşekti yjynen quup çiberdi.

— Mejlî emese, varsaq varalyq—dedi it. Oşentip, eşek-eşekce vaqyryp, it-itce ygrup, ekөө birge cyrup oturuştu.

Alar cyrup, cyrup oturuşup, qarystan ele: çoldo oturojan bir mşşqť keryştu, mşşq avdan qaralanyp çana konylsyz volup oturojan eken.

— Emne ycyn sen qaralanyp oturasyň?— der, eşek surady.

— Emne ycyn sen konylsyz volup oturasyň?— der, it surady.

— Ee, eşek menen it, meni ajar, bir ыгайм qyşaqarçy? Men bir ajaldyn mşşqş elem, anyñ qolunda kerkө dejre turdum,—cyqqan, arыs çana vaşqa zyjanduulardyn vaaryñ qarmar becyucymyn. Emi men qarğdym, tişterim moqodu, qarğyşymdan meni suuça ыrojtmaqçy boldu. Oşonduqtan yjynөн qacыр cyqтым. Emi mьndan arы emne qyларымды vilvejim?—dedi mşşq.

— Emese mşşq, cyr viz menen, Bremen şaaryna varalyq, anda varыр çaqş muzыkant volobuz. Senin ynuç çaqş, sen ыrdajsyň çana skripke tartasyň. It volso, ыrdajt çana varavan qaojat. Men volsom, ыrdajmьn çana gitar cer-temin—der, eşek çoor verdi.

— Mejlî emese, varsa varalyq—dedi mşşq. Oşentip, eşek-eşekce vaqyryp, it-itce ygrup,

Çoldo bir mşşq oturuştur, mşşq qaralanyp konylsyz volup oturojan eken.

мъсьқ-мъсьқса мѣяулар, ваагъ бирге сугур отурушту.

Алар сугур, сугур отурушту да, бир қоронун қаһнан өтүр вара қаһсьр: вадьқ уну менен „Qu-қьгъ-қу!“ деп қьјқьгьр, дағвазаньн устынде қонуп отураған бир қорозду көрүшты.

— Сен эмне қьјқьгьр отураһьң, қороз? — деп, андан ешек сурар қалды.

— Saa эмне болду? — деп, андан ит сурадь.

— Balkim, seni бирөө тарьнтқандьр? — деп, мъсьқ сурадь.

— Ee, ешек, ит, мъсьқ, силер мені ајар, бир ьгајьм қьлсаңарсь? Erteң менин еемдикине қоноқ кеlet, ошондуқтан менин еем мені сојур, қоноқторуна сорро қьльр бергені қаtat. Emi эмне қьлам? — dedi қороз.

— Қороз, суг виз менен, Bremen шаарьна бараль, anda вагьр қақшь музьканти волобуз. Senin унуң қақшь, сен ьрдаясьң қана балалајке certesiң, мъсьқ да ьрдајт қана skripke tartat, ит да ьрдајт қана вагаван қаөзьр берет, ал emi мен bolsom, ьрдаяьм қана гитар certem.

— Meјli emese, varsa вагальқ — dedi қороз.

Ошентип, ешек-ешексе вақьгьр, ит-итсе угур, мъсьқ мъсьқса мѣяулар, қороз-қорозсо қьјқьгьр, ваагъ тең бирге сугур отурушту.

Вадьқ уну менен „Qu-қьгъ-қу!“ деп қьјқьгьр, дағвазаньн устынде бир қороз қонуп отурат.

Сугур, сугур отурушуп бир çerге бароанда кун ватър, тун кирiptir. Ешек менен it соң туп дув деген сьожастьн тувунө çatьсьртър, мьсььк бутачьнда отурутур, qoroз volso, сьожастьн ең ele қьлда ваььна вагър qonuptur da, eки чаоььн qarana ваьтаптър.

Еки чаоььн qараньр отуруп: чаььн ele çerде сьлтььлар кьйгөн ottun чаьььн кердь.

— Ottun чаььь сьлтььдайт! — деп qoroз қьйььрдь.

— Bилиь керек, al, emne ot voldu eken. Balkim чаььн çerде уь var сьожа—деп, ешек айтър qaldь.

— Balkim oьol уьдө et vardьr. Men çer тожor elem—деп, it айтть.

— Balkim oьol уьдө syt vardьr. Men icip тожor elem—деп, мьсььк айтть.

— Balkim oьol уьдө буудай vardьr. Men терip çer elem—деп, qoroз айтть.

Алар orundарьнан турушту da, ottu көздөй чөнөшть.

Алар аськ талааожа сьоььшть, талаада бир уь турат, al уьдын тerezесинен чаььк көрүнуп турат. Ешек көрүнгөн уьдын чаььна vardь da, тerezесинен шыqaaladь.

— Ешек, уьдын icinen emneni көрүп турасьь? — деп, andan qoroз suradь,

— Ystөldө qараqььлардьн отурушаньн, алардьн icip, çer отурушаньн көрүп турам! — dedi ешек.

— Өh, qardьm avdan асьр турат — dedi it.

— Өh, avdan суусар турам — dedi мьсььк.

— Bul qараqььлардь уьдөн qantip оjana quup сьььсақ volor ele? — dedi qoroз.

Агь oьлор, veri oьлор турушту da, quup сььььнун амальн тавььшть. Ешек eки алдьнөкь бутун аьььн көтөрүп kelip тerezенин тақ тьвунө qoьду, it аьььн sekirip вагър ешектин чонuna сььтть, мьсььк аьььн ьгөьр вагър itтин чонuna сььтть, qoroз volso аьььн ucup вагър мьсьькьтн ваььна qondu. Oьol çerден ele вагьсьь сооьуу өз ундөуь менен:

Ешек-ешекce,

It-itce,

Мьсьььк-мьсььька,

Qoroз-qoroзco қьйььгьр чььььштi da, тerezeden sekirip тыьььшть.

Ystөldь tegerekteп oturoжан qараqььлар qorquшup, тоqoьдun icine kire qacьр ketiшti.

Ешек, it, мьсььк чана qoroздor volso, ystөldь tegerekteп отурушуп, tamaқ чегенге киришti. Чер, çer, icip, icip тожушту da, uqtoooоо qамьнььшть.

Ешек сьььр вагър, qoroодооьу сөртүн тьвунө чатть, it ешikтин алдьна вагър чатть, мьсььк top-

tomoloq bolup çyjgььp meřtin ystynə sьəjьp çattь,
qoroз volso darbazanьn ystynə vaгьp qondu.

Alar ottu əcyгьşty da, ujqoşa kiriřti.

Qaraqeьlar toqojdo oturuřup, ulam, ulam əzy-
lərynyn yjn qarap oturuřtu. Terezeden: ottun
eьkənyn, yjdyn qaraoşь voləjonun kəryřty.

— Bar, çanqьlar yjde emne qььp çatьřat
eken, valkim viz çən ele qorqondurvuz, bilip
kelci! — dep, bir qaraqeьsьn çiveriřti.

Qaraqeь yjgə keldi da, eřikti aььp, ařqanaoşa
kirdi. Qarasa, meřtin ystyndə çaltьrap eki ot
kujьp turat.

„Balkim bul coq volso kerek, bul coqo men
bir samьndь kujьgyzyp kərejьncy“ dep, al samьn-
dьnь suna vařtadь. Al ot emes, mьřьqtьn kəzy
ele.

Al çerden mьřьqtьn aciusu keldi, ьгьldap
kelip qaraqeьoşa çavьřtь da, vetinin tamtьoşьn
ketirip, tьtьp saldь!

Qaraqeь-mьřьqtan qacьp, eřikke vaгьp urundu.
Eřiktin aldьndaoşь it vutun qaap aldь.

Qaraqeь — itten qacьp qorooşo sьqtь. Qoro-
odoşu eřek qoř ajaqtap turup teep çiverdi.

Qaraqeь — eřekten qacьp darbazaoşa vaгьp bir
tjdi. Darbazada qonup oturojan qoroз: — Qu-
qьгьj-quu! — dep, qatuu qьjьgьp çiverdi.

Qaraqeь çanьnьn vardьoşьnca curqap toqojdu

Ваагь соқuu qьjьgьřtь da, terezeden sekirip tyřyřty.

kəzdəj çənədy. Əzynyn çoldoştoriguna qasır vağır:

— Balaa boldu! vizdin yjdy ajavaçan soç dөлər eeler alyşırtyr. Bireə kelip tırmaçy menen betimdin vağyn tıttı, ekincisi vısaq menen butumdu tilip çiverdi, ucuncusy sojulmenen velge bir saldı, tørtuncusy menin artımdan „Qarmaçyla uurunu!“ der qyjırdı.

— Qoj, bul çerden viz tezireek ketiřibiz kerek — deřir, qaraqçylar ajıtr qalyřty.

Ořentir, qaraqçylar al toqojdon taqyr kelbes volup ketiřti.

Bremendin muzıkanttarı volso — eřek, it, mıřyq çana qorozdor — alardıñ yjyndə tyvelykkə çaşamaçy volup turup qalyřty.

6685.

Беларуская Нацыянальная бібліятэка
Андрэя Новага

Беларуская навукова-даследавальная бібліятэка
№ 4201.
Кіраўніцтва па адукацыі і навуцы

MEKTEP ÇAŞBNDAQIY KENÇE BALDAR UCYN

Çooptu redaktor ASAN ÇANALIJEV
Texredaktor GAJFULIN N.
Korretor TOQSOBAJEV A.
Teryyq 16, IV 37-ç. Berildi. Basuqa
21/VI 37-ç. qol qojuldu. Qaqqazdan formatı
62x93. Bardaq 2 nazma tanaq.
Qırıqıgılevit № 64. Qırıqazmammas
№ 60 (№ 62-37.) Tıraç 1500x125.
Tatpoligrafıta nazmaqanaar-da nazıldı.
Qazan, Mislevskij. 9. 1937-ç.

12801

Ваан. 60 т.

ПРОСВЕДО

БРАТЬЯ ГРИММ

БРЕМЕНСКИЕ МУЗЫКАНТЫ

РИСУНКИ К. РУДАКОВА

НА КИРГИЗСКОМ ЯЗЫКЕ

КИРГИЗСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ФРУНЗЕ 1937 КАЗАНЬ